

AIPPI 2023 Dünya Kongresi - İstanbul

Kabul Edilen Yönerge

25 Ekim 2023

Yönerge

2023 - Çalışma Konusu - Telif Hakkı

Meslek Birlikleri

Genel Bilgi:

- 1) Bu Yönerge, meslek birliklerinin çeşitli yargı bölgelerinde faaliyet gösterdiği kurallara ilişkindir ve bu kuralların belirli yönlerini uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu Yönerge hem telif haklarının hem de ilgili veya komşu hakların kolektif yönetimiyle ilgilidir.
- 2) Bu Yönerge, AIPPI'nin meslek birliklerini inceleme konusundaki ilk çalışmasıdır. Uyumlaştırılmış bir çerçeve, meslek birliklerinde olduğu gibi, tüm yetki alanlarının mevcut bir çerçevesi olmadığında ve uluslararası hukukta uyumlaştırılmış bir çerçeve bulunmadığında önemlidir.

- 3) Bu Yönerge, Q246 - "Kütüphaneler, Arşivler ve Eğitim Araştırmaları için Telif Hakkının Korunmasına İlişkin İstisnalar ve Sınırlamalar" (Rio de Janeiro, 2015) veya Q216B ve Q216A - "Telif Hakkının Korunmasına İlişkin İstisnalar ve Yüksek Teknoloji ve Dijital Sektörlerde Telif Hakkı Çalışmalarının İzin Verilen Kullanımları" (Haydarabad, 2011; Paris, 2010) altında ele alınan telif hakkı yasalarına ilişkin belirli istisnalarını yeniden incelemeyi amaçlamaz.
- 4) Bu Yönerge zorunlu kolektif idare konusunu ele almamaktadır. 2023 yılında İstanbul'da düzenlenen AIPPI Dünya Kongresi'nde Çalışma Komitesinde yapılan tartışmalardan, zorunlu kolektif yönetimin, rekabet hukuku ve anayasal mülahazalar da dahil olmak üzere, bugüne kadar yapılandan daha ayrıntılı bir inceleme gerektirecek bir dizi başka faktörü de kapsayacağı açıkça görülmüştür. Bu nedenle, zorunlu kolektif idarenin başka bir AIPPI Çalışma Sorusunda ayrı bir konu olarak ele alınması önerilmektedir.
- 5) Bu Yönergede:
 - a) "Meslek Birliği", bir veya daha fazla Hak Sahibi kategorisi adına telif hakkı ve/veya ilgili hakların kolektif çıkarları için kolektif yönetimini kolaylaştıran bir kuruluş anlamına gelir. Bu tür kuruluşlar, Korunan Ürünü kullanmak, kullanıcılardan telif ücreti toplamak, gelirleri Hak Sahiplerine dağıtmak ve gerekirse Korunan Üründeki telif hakkını ve/veya ilgili hakları uygulamak için lisans verir.
 - b) "Korunan Ürün", telif hakkı korumasına ve/veya ilgili haklarla korumaya tabi olan ürün anlamına gelir.
 - c) "Hak sahibi", bir Telif Hakkı veya ilişkili hakkı elinde bulunduran veya Korunan Ürünün kullanımıyla ilgili olarak telif hakkı almaya hak kazanan, Meslek Birliği dışında herhangi bir kişi anlamına gelir.
- 6) Bu Yönerge aşağıdakileri ele almaktadır:
 - a) Hak Sahipleri ve Korunan Ürün kullanıcılarının Meslek Birlikleriyle etkileşimi ve

- b) Hesap verebilirlik, şeffaflık, telif oranlarının belirlenmesi, gelir dağıtımı ve Meslek Birlikleri tarafından icra dahil olmak üzere Meslek Birlikleri düzenlemesi.
- 7) AIPPI Ulusal ve Bölgesel Grupları ve Bağımsız Üyelerinden, bu Yönergeye ilişkin ulusal ve bölgesel yasalarla ilgili ayrıntılı bilgi ve analizler sunan 36'dan fazla Rapor alınmıştır. Bu otuz altı rapor, AIPPI Genel Raportör Ekibi tarafından incelendikten sonra Özet Rapor haline getirilmiştir (aşağıdaki bağlantıya bakınız).
- 8) Bu Yönergenin konusu, 2023'te İstanbul'da yapılan AIPPI Dünya Kongresinde özel bir Çalışma Komitesi bünyesinde ve yine bir tam katılımlı Genel Oturumda daha detaylı olarak görüşülmüş ve akabinde AIPPI Yürütme Komitesi tarafından mevcut Yönerge karar altına alınmıştır.

AIPPI aşağıdaki kararları almıştır:

Meslek Birliklerine İlişkin Yasal Çerçeve

- 1) Ulusal hukuk, Meslek Birliklerinin mevcudiyetine izin verir ve işleyişi için bir çerçeve sağlar.

Meslek Birlikleri Yönetmeliğinin Kapsamı

- 2) Meslek Birliklerine ilişkin kural ve düzenlemeler, ulusal kanunların izin verdiği ölçüde, Hak Sahiplerine etkili ve adil bir ücretlendirme sağlamak, şartların öngörülebilirliğini ve makullüğünü ve kullanıcılar için lisans alma kolaylığını artırmak, Hak Sahipleri için şeffaflığı, eşit erişimi ve adil dağıtımı sağlamak ve yönetişimi iyileştirme amacıyla uyumlu hale getirilecektir.

Meslek Birliği Seçimi

- 3) Birden fazla Meslek Birliği olması durumunda, Hak Sahipleri kendi istedikleri bir Meslek Birliğini seçmekte özgür olacaktır.

Telif Hakkı Oranları

- 4) Meslek Birlikleri, telif hakkı oranlarının adil, makul ve şeffaf olarak belirlenmesi

için ve Hak Sahipleri ile kullanıcıların belirli bir kullanım için geçerli olan telif ücreti oranlarını hesaplamasına olanak tanıyacak bir çerçeve sağlayacaktır. Telif hakkı oranının adilliği konusundaki tartışmalar tarafsız bir kuruluş nezdinde gerçekleştirilmelidir. İlgili kuruluş mümkün olan durumlarda, telif hakkı oranı belirleme alanında uzmanlığa sahip olmalıdır.

Periyodik Gözden Geçirme

- 5) Meslek Birlikleri, kullanıcılar için telif hakkı oranları ve Hak Sahiplerine ödenecek ücretler de dahil olmak üzere, lisanslama koşullarını periyodik olarak gözden geçirecek ve uygun şekilde değiştirecektir. Gözden geçirme zaman aralıkları, lisanslı Korunan Ürünün türünü ve sektörünü dikkate alınarak belirlenecektir.

Yürürlük

- 6) Toplu olarak yönetilen ve toplu olarak yönetilmeyen telif hakkı ve ilgili haklar bakımından aynı hukuki usuller geçerli olacaktır.
- 7) Kolektif olarak yönetilen bir telif hakkını veya ilgili hakkı uygulamak için Meslek Birlikleri:
 - a) Hak Sahibi tarafından sözleşmeye bağlı olarak yetkilendirilmeli veya
 - b) kanunla yetkilendirilmelidir.
- 8) Hak Sahibinin dava takibine taraf olarak katılmasına gerek yoktur. Gerektiğinde telif hakkının ve/veya ilgili hakların orijinalliğini ve sahipliğini kanıtlamak için gerekli deliller Hak Sahibinden temin edilebilir.
- 9) Telif hakkı istisnalarının uygulanmasının telif ücreti ödenmesini gerektirmediği durumlarda, Meslek Birlikleri telif ücreti toplama hakkına sahip olmayacaktır. Bununla birlikte, belirli telif hakkı istisnalarının uygulanmasının telif hakkı ödenmesine bağlı olduğu durumlarda, bir Meslek Birliği bu ödemeyi toplayan kuruluş olarak belirlenebilir.